

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z BIOLOGII

W GIMNAZJUM NR 2 IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W TURKU

Podstawa prawna:

1. Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. Nr 83, poz. 562, ze zmianami).
2. Statut Szkoły.
3. Podstawa programowa z biologii dla gimnazjum. Nauczanie biologii w naszym gimnazjum odbywa się według programu:
 - w klasie I i II Puls życia. Wydawnictwo Nowa Era Spółka z o.o
 - w klasie III, „Blżej biologii” Wydawnictw WSiP.

Program realizowany jest w ciągu trzech lat w następującym wymiarze:

- klasa I - 1 godziny tygodniowo
- klasa II - 2 godziny tygodniowo
- klasa III - 1 godziny tygodniowo

I. CELE OCENIANIA

1. Informowanie ucznia o poziomie osiągnięć edukacyjnych i jego postępach w tym zakresie.
2. Pomoc w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju ucznia i motywowanie go do dalszej pracy.
3. Dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach oraz trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.
4. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

II. WYMAGANIA PROGRAMOWE

1. Poziom podstawowy (P) obejmuje wymagania:

- konieczne - wiadomości i umiejętności umożliwiające uzyskanie oceny dopuszczającej;
- podstawowe - wiadomości i umiejętności, które wraz z wiadomościami i umiejętnościami koniecznymi umożliwiają uzyskanie oceny dostatecznej.

2. Poziom ponadpodstawowy (PP) obejmuje wymagania:

- rozszerzające - wiadomości i umiejętności, które wraz z wiadomościami i umiejętnościami koniecznymi i podstawowymi umożliwiają uzyskanie oceny dobrej;
- dopełniające - wiadomości i umiejętności, które wraz z wiadomościami i umiejętnościami koniecznymi, podstawowymi i rozszerzającymi umożliwiają uzyskanie oceny bardzo dobrej i celującej.

Osiągnięcia uczniów są wyznaczane przez kryteria ułatwiające obiektywną ocenę ich wiadomości i umiejętności.

III. PRZEDMIOT KONTROLI OCENY I DIAGNOZY OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH

1. Przedmiotem kontroli, oceny i diagnozy osiągnięć edukacyjnych ucznia są:

- Wiadomości przedmiotowe – w zakresie wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanego programu nauczania uwzględniającego tę podstawę.
- Umiejętności przedmiotowe:
 - planowanie prostych eksperymentów,
 - analizowanie i interpretowanie wyników obserwacji i eksperymentów,

- gromadzenie danych,
- dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych,
- porównywanie i wnioskowanie,
- wykonywanie prostych wykresów, diagramów i ich interpretowanie,
- posługiwanie się środkami technicznymi,
- korzystanie z różnych źródeł informacji.

IV. NARZĘDZIA I WARUNKI POMIARU OSIĄGNIĘĆ

1. Podstawa oceny są:

- odpowiedzi ustne,
- prace pisemne: sprawdziany, kartkówki, referaty, prace długoterminowe, prace domowe
- aktywność i zaangażowanie.

Osiągnięcia ucznia podsumowywane są oceną w dzienniku lekcyjnym.

2. Częstotliwość pomiaru osiągnięć:

- Sprawdziany (całogodzinne) – co najmniej 2 w półroczu, ale nie więcej niż 4; zwykle po każdym dziale.
- Kartkówki (10 – 20 min) - 2-3 w półroczu.
- Odpowiedzi ustne – co najmniej 1 w każdym półroczu.
- Prace długoterminowe – zależnie od potrzeb.
- Prace domowe (ustne lub pisemne) – w zależności od potrzeb.

Warunkiem ustalenia oceny śródrocznej i rocznej z przedmiotu, realizowanego co najmniej w wymiarze dwóch godzin tygodniowo, są minimum 4 oceny cząstkowe uzyskane przez ucznia. Natomiast w przypadku zajęć realizowanych w wymiarze jednej godziny w tygodniu, mogą być 3 oceny cząstkowe.

3. Obserwacja ucznia uwzględniająca:

- przygotowanie do lekcji,
- wypowiedzi na lekcji,
- praca w grupie,
- posługiwanie się sprzętem i pomocami naukowymi (modele, tablice graficzne itp.)
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń.

Podsumowywana w formie ustnej oceny opisowej na bieżąco, natomiast pod koniec każdego semestru oceną w dzienniku „za aktywność”.

4. Inne formy aktywności:

- praca nad projektem,
- pisanie i prezentacja referatów,
- wykonywanie albumów, kart pracy, plakatów, pomocy dydaktycznych,
- napisanie pracy konkursowej,
- udział w konkursach,
- prowadzenie hodowli, obserwacji, doświadczeń,
- zapoznanie z publikacją,
- inne nieobowiązkowe prace domowe, świadczące o zaangażowaniu i wiedzy ucznia.

V. OCENA BIEŻĄCA I JEJ KRYTERIA

Wypowiedzi ustne:

- oceniana jest zawartość rzeczowa,
- umiejętność formułowania myśli,
- stosowanie terminologii biologicznej,
- zgodność z poziomem wymagań,
- umiejętność ilustrowania wypowiedzi poprzez wykorzystanie pomocy naukowych (modele, tablice graficzne)
- wykonanie wykresu, rysunku, itp.

■ **Kryteria oceny:**

- **celujący** – odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, wykracza poza obowiązujący program nauczania, zawiera treści ponadprogramowe – własne przemyślenia i oceny,
- **bardzo dobry** – odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi,
- **dobry** – odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem języka, nieliczne błędy, nie wyczerpuje zagadnienia,
- **dostateczny** – uczeń zna najważniejsze fakty, umie je zinterpretować, odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy nauczyciela, występują nieliczne błędy rzeczowe,
- **dopuszczający** – niezbyt precyzyjne odpowiedzi na pytania nauczyciela, braki w wiadomościach i umiejętnościach, podanie nazwy zjawiska lub procesu z pomocą nauczyciela
- **niedostateczny** – nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela, nie udziela odpowiedzi na większość pytań zadanych przez nauczyciela, ma braki w wiadomościach koniecznych.

2. Prace pisemne

a) **kartkówka** - do 20 min;

- bez zapowiedzi,
- z 3 ostatnich tematów lekcyjnych,
- uczeń nie ma możliwości poprawy oceny z kartkówki,
- składa się z kilku krótkich pytań,
- pytania są punktowane,
- piszą ją uczniowie obecni, którzy nie zgłosili nieprzygotowania do lekcji,
- nauczyciel oddaje sprawdzoną kartkówkę w ciągu tygodnia,
- uczeń ma prawo wglądu do pracy i zapoznania się z błędami, ewentualne wyjaśnienie ich przez nauczyciela,
- kartkówka nie jest oddawana uczniom do domu, rodzice mają możliwość wglądu do pracy na półwywiadówkach, comiesięcznych Dniach Otwartej Szkoły (DOS),

b) **sprawdzian nauczycielski** - do 40 min

- obowiązkowy,
- ze ściśle określonego zakresu materiału,
- może obejmować jeden dział lub mniejszą partię materiału,
- zapowiedziany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, a planowany termin nauczyciel odnotowuje w dzienniku lekcyjnym,
- sprawdzian obejmujący więcej niż siedem jednostek tematycznych, poprzedzony jest lekcją powtórzeniową z zapisem tematu w dzienniku lekcyjnym i zeszycie ucznia,
- zawiera kilka lub kilkanaście pytań bądź też jest w formie testu,
- testy zawierają zadania otwarte lub zamknięte, którym jest przyporządkowana określona liczba punktów,
- uczeń niesamodzielnie piszący pracę (tzw. *ściągnięcie*) otrzymuje stopień niedostateczny, stopień nie podlega poprawie,
- nauczyciel oddaje sprawdzian w ciągu dwóch tygodni swojej obecności,
- jeśli uczeń opuścił sprawdzian w pierwszym terminie, nauczyciel odnotowuje fakt w dzienniku lekcyjnym poprzez wpis „nb.” /nieobecny/ w miejscu oceny ze sprawdzianu,
- uczeń, który opuścił sprawdzian, pisze go w terminie uzgodnionym z nauczycielem jednak nie dłuższym niż jeden tydzień od momentu powrotu do szkoły, obowiązuje go ten sam zakres materiału co w pierwszym terminie,
- dla ucznia piszącego w drugim terminie ocena ze sprawdzianu jest ostateczną, przy czym, przy jej ustalaniu obowiązują wyższe o 5% progi procentowe, forma i pytania mogą być zmienione,
- uczeń ma prawo poprawić stopień niedostateczny i dopuszczający ze sprawdzianu w terminie jednego tygodnia po oddaniu sprawdzianu w formie pisemnej. *Może to uczynić na zajęciach z KN, wyjątkowo na zajęciach obowiązkowych.*

- ocena z poprawy sprawdzianu wpisywana jest jako kolejna ocena cząstkowa, obok oceny poprawianej, jest ostateczna,
 - uczeń, który nie pisał w I terminie i nie wykorzystał możliwości gwarantowanej przez PZO nie ma wpisanej żadnej oceny obok „nb.” w *sprawdzianach*,
 - uczeń ma prawo wglądu do pracy i zapoznania się z błędami, ewentualne wyjaśnienie ich przez nauczyciela,
 - sprawdzian nie jest oddawany uczniom do domu, rodzice mają możliwość wglądu do pracy na półwywiadówkach i comiesięcznych Dniach Otwartej Szkoły.
- c) **sprawdzian diagnozujący** - ocena z próbnego egzaminu gimnazjalnego z biologii (części matematyczno - przyrodnicza) pełni funkcję diagnozującą,
- d) realizacja wybranego **projektu edukacyjnego** monitorowanego przez wychowawcę,
- e) **półroczny i roczny test wiadomości i umiejętności**, możliwy do przeprowadzenia przez nauczyciela przedmiotu jest obowiązkowy dla ucznia (wyniki testów mogą być wykorzystane w celu mierzenia jakości pracy szkoły),
- f) **test sprawdzający wiadomości i umiejętności nabyte w szkole podstawowej**; piszą go wszyscy obecni; pełni funkcję diagnozującą.
3. Jeśli nauczyciel jest nieobecny w dniu zapowiedzianego sprawdzianu, może przeprowadzić go w najbliższym terminie bez konieczności zapowiadania. Nie jest on wtedy wliczany do maksymalnej liczby (trzech) sprawdzianów w tygodniu i (jednego) w danym dniu.

Kartkówki i sprawdziany są oceniane zgodnie z wymaganą liczbą punktów na daną ocenę. Zawierają one 60%-75% zadań z poziomu podstawowego i 40%-25% zadań z poziomu ponadpodstawowego.

Wymagania na ocenę:

- ≥ 100-97% - celujący
- ≥ 91% - bardzo dobry
- ≥ 76% - dobry
- ≥ 51% - dostateczny
- ≥ 34% - dopuszczający
- < 33% - niedostateczny

Nie wszystkie kartkówki i sprawdziany obejmują materiał przewidziany na ocenę celującą.

■ **Kryteria oceny wypowiedzi pisemnej (sprawdziany, kartkówki, zadania domowe):**

- zrozumienie tematu,
 - stopień wyczerpania materiału,
 - sposób prezentacji jako umiejętność posługiwania się wiedzą i pojęciami (selekcja materiału rzeczowego, logiczne wiązanie faktów, dostrzeganie związków przyczynowo – skutkowych, analiza, porównywanie, wyjaśnianie, uogólnianie, własna ocena),
 - poprawna polszczyzna – ortografia, styl, język jasny, zwięzły, precyzyjny,
 - konstrukcja pracy i jej szata graficzna – wstęp, rozwinięcie, zakończenie, z uwzględnieniem odpowiednich proporcji, prawidłowo podpisane i opisane rysunki, schematy.
- g) **test osiągnięć (standaryzowany)** - do 40 min:
- zapowiedziany lecz nie poprzedzony powtórzeniem,
 - ze ściśle określonej partii materiału (może służyć badaniu wyników nauczania),
 - jest obowiązkowy lecz piszą go osoby obecne (osoby nieobecne zaliczają test w formie pisemnej zgodnie z procedurą w sprawdzianach),
 - uczeń nie ma możliwości poprawienia oceny z testu,

- h) **test całoroczny** - przeprowadzany tylko w celu mierzenia jakości pracy szkoły (piszą obecni),
- i) **sprawdzian (test) wiadomości i umiejętności** dla uczniów wnioskujących o ustalenie wyższej niż przewidywana rocznej oceny z przedmiotu oraz w przypadku stwierdzenia przez dyrektora gimnazjum, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny:
 - 60 min,
 - jest w formie pisemnej,
 - obejmuje wymagania na wnioskowaną przez ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) roczną ocenę z przedmiotu,
 - polega na podsumowaniu wiadomości i umiejętności przewidzianych w danym roku szkolnym.

4. Prace domowe:

a) **obowiązkowa:**

- w formie pisemnej lub ustnej,
- można 1 (2) razy w ciągu półrocza zgłosić brak pracy domowej w ramach 1 (2) możliwości zgłoszenia nieprzygotowania,
- w razie niezgłoszenia braku pracy domowej/*niewykonania pracy domowej*, uczeń otrzymuje stopień niedostateczny,
- jeżeli uczeń wykona pracę domową nieprecyzyjnie lub z błędami, nie otrzymuje stopnia ndst lecz wskazanie nauczyciela gdzie i jaki błąd popełnił,
- jest więc zobowiązany wykonać ją powtórnie (tym razem bez względu jak ją wykona, może otrzymać stopień),
- każda obowiązkowa praca domowa musi być odrobiona lub uzupełniona,
- brak zeszytu przy zadanej pisemnej pracy domowej jest równoznaczny z brakiem pracy domowej.

b) **nadobowiązkowa:**

- może być w każdej formie,
- uczeń nie otrzymuje oceny niedostatecznej lub dopuszczającej,

c) **długoterminowa** – przy ustaleniu oceny brane są pod uwagę: sposób zaplanowania, samodzielność, wartość merytoryczna, umiejętność prezentacji wyników, oryginalność i pomysłowość, estetyka wykonania, kompletność, możliwości ucznia.

d) **obserwacje, doświadczenia i hodowle** – ocenie podlegają: umiejętność sformułowania celu, projekt, wykonanie, opracowanie i prezentacja otrzymanych wyników, umiejętność wykorzystania potrzebnego sprzętu.

5. **Samoocena** – w miarę możliwości czasowych na koniec semestru uczeń dokonuje samooceny, a nauczyciel oceny ucznia.

6. **Praca w grupie** – ocenie podlegają: efektywność, stopień zaangażowania, precyzyjność, umiejętność komunikowania się i współpracy w zespole, korzystania z różnych źródeł informacji, czas jej wykonania.

7. Przy ocenie za aktywność brane są pod uwagę:

- a. systematyczność, samodzielność i zaangażowanie,
- b. odkrywczność i rozwijanie zainteresowań,

Podczas każdej lekcji uczeń może otrzymać „+”, który przelicza się na oceny (3 „+” = bdb) oraz „-”, który przelicza się na oceny (3 „-” = ndst).

8. Aktywność biologiczna pozalekcyjna oraz udział w konkursach:

a) zajęcia pozalekcyjne, w tym zajęcia z godzin KN: aktywny udział w zajęciach pozalekcyjnych będzie nagradzany ocenami (w zależności od wkładu pracy mogą być to różne stopnie, nie niższe jednak niż dobry lub plusy),

b) szkolny konkurs (wewnętrzny):

- wyniki najwyższe (3 pierwsze miejsca) – ocena celująca,
- wyniki na poziomie wyższym niż przeciętny – ocena bardzo dobra,

- c) pozaszkolny konkurs (zewnątrzny):
- awans do następnego etapu – celujący,
 - udział w eliminacjach wojewódzkich – celujący,
 - zdobycie tytułu laureata – ocena roczna celujący.

9. Realizacja projektu edukacyjnego - ocenie podlega: zaangażowanie, systematyczność, samodzielność, korzystanie z materiałów źródłowych, postawa proekologiczna, postępowanie zgodnie z kartą projektu.

10. W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej upoważnionej poradni specjalistycznej, nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne i formę pracy zgodnie z zaleceniami PPP.

11. Dopuszcza się przy stopniach cząstkowych stosowanie znaków (+) i (-).

VI. NIEPRZYGOTOWANIA - KREDYT

1. Uczeń w półroczu może zgłosić na początku lekcji, że nie jest przygotowany, bez podania przyczyny i konsekwencji otrzymania oceny niedostatecznej:

- 2 razy - przy dwóch godzinach w tygodniu
- 1 raz - przy jednej godzinie w tygodniu.

1a. Nauczyciel może udzielić dodatkowego kredytu w szczególnych przypadkach losowych ucznia.

2. Za brak przygotowania do lekcji uważać należy:

- brak obowiązkowej pracy domowej, zadań w zeszytach ćwiczeń,
- brak gotowości do kontroli ustnej, bądź pisemnej /kartkówki/,
- brak zeszytu przedmiotowego/zeszytu ćwiczeń.

Fakt powtarzającego się braku zeszytu przedmiotowego (bez pisemnej pracy domowej), nauczyciel odnotowuje w zeszytach uwag. Uwaga traktowana jest jako zaniedbywanie obowiązków, lekceważący stosunek do przedmiotu i winna mieć odzwierciedlenie w ocenie z zachowania ucznia.

2a. Uczeń po dłuższej nieobecności (minimum tydzień) ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć bez konsekwencji wykorzystania „kredytu”. Ma jednocześnie obowiązek uzupełnić zaległości w ciągu kolejnego tygodnia.

3. Uczeń, który zataił przed nauczycielem fakt nieprzygotowania się do lekcji otrzymuje stopień niedostateczny.

4. Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania się do lekcji powtórzeniowej lub do sprawdzianu, z wyjątkiem tych osób, które przyszły na lekcje bezpośrednio po długotrwałej usprawiedliwionej nieobecności (min. 3 tygodnie). Te osoby zaliczają sprawdzian zgodnie z procedurą poprawiania sprawdzianu w II terminie.

5. Nauczyciel nie ma obowiązku przypominania uczniowi o „*stanie jego kredytu*”.

VII. INFORMOWANIE UCZNIÓW I RODZICÓW O WYMAGANIACH I POSTĘPACH UCZNI

Uzyskiwane stopnie wpisuje się do dziennika elektronicznego.

1. O postępach uczniowie informowani są na bieżąco (oceny są jawne i uzasadnione), a rodziców informuje się podczas zebrań rodzicielskich z wychowawcą klasy (rodzice otrzymują wykazy ocen cząstkowych).
2. Ponadto rodzice mają możliwość uzyskania informacji bezpośrednio na comiesięcznym spotkaniu nauczycieli z rodzicami w ramach Dni Otwartej Szkoły.
3. Prace pisemne uczniów są udostępniane do wglądu:
 - a) uczniowi – w czasie lekcji po sprawdzeniu i omówieniu;
 - b) rodzicom (prawnym opiekunom) – w czasie Drzwi Otwartej Szkoły i na wywiadówkach.

VIII. SPOSÓB USTALANIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów działalności według następującej kolejności:

- sprawdziany,
 - odpowiedzi ustne i kartkówki,
 - aktywność na zajęciach,
 - prace domowe (ustne i pisemne) oraz prace długoterminowe (np. projekt, referat),
 - aktywność pozalekcyjna,
 - zeszyt ćwiczeń i zeszyt przedmiotowy.
2. Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną na I półroczu powinien ją poprawić w uzgodnionym terminie.
 3. **Laureaci i finaliści konkursu** przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim oraz **laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych** otrzymują z biologii **celującą roczną** ocenę klasyfikacyjną.

IX. INFORMOWANIE UCZNIÓW O PRZEWIDYWANYCH OCENACH KLASYFIKACJI ORAZ WARUNKI I TRYB UZYSKANIA WYŻSZYCH NIŻ PRZEWIDYWANYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z BIOLOGII

1. Na co najmniej 21 dni przed śródrocznym/rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciel jest obowiązany poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej dla niego niedostatecznej ocenie klasyfikacyjnej.
2. Na **co najmniej 7 dni** przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciel jest obowiązany poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej dla niego ocenie klasyfikacyjnej z przedmiotu.
- 2a. *Na wniosek ustny/pisemny ucznia bądź jego rodziców/prawnych opiekunów nauczyciel musi ją ustnie uzasadnić.*
3. Nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne informację o przewidywanej niedostatecznej i (lub) pozytywnej rocznej ocenie klasyfikacyjnej przekazuje:
 - 1) uczniowi w postaci ustnej (podczas lekcji), wpisu do dziennika elektronicznego ew. dzienniczka ucznia,
 - 2) rodzicom/prawnym opiekunom ucznia w formie wpisu do dziennika elektronicznego ew. dzienniczka ucznia oraz ustnej, na spotkaniu w czasie Dnia Otwartej Szkoły.
4. Nauczyciel jest zobowiązany przekazać wychowawcy informację o niemożności poinformowania ucznia o przewidywanej niedostatecznej rocznej ocenie z przedmiotu w postaci wpisu notatki do e-dziennika.
4. Tryb uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z biologii otwiera się w dniu przekazania informacji o przewidywanej ocenie rocznej. Warunkiem uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych jest złożenie przez ucznia lub rodziców (prawnych opiekunów) wniosku do nauczyciela prowadzącego zajęcia w terminie 2 dni od otrzymania informacji o przewidywanej dla niego ocenie.
5. We wniosku uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) określają ocenę, o jaką uczeń się ubiega.
6. Nauczyciel w terminie 2 dni pisemnie określa zakres materiału oraz konieczne wymagania do uzyskania oceny wskazanej przez ucznia we wniosku z określeniem terminów, w jakich uczeń winien wykazać się znajomością materiału, nie później jednak niż 3 dni przed rocznym posiedzeniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej.
7. Uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) winni podpisać otrzymaną od nauczyciela informację. Jej kopię przechowuje się w dokumentacji do ukończenia lub opuszczenia przez ucznia szkoły.
8. Nauczyciel przeprowadza całoroczny sprawdzian (test) wiadomości i umiejętności w formie **pisemnej**. Trwa on 60 minut i obejmuje wymagania na wnioskowaną roczną ocenę z przedmiotu polegający na podsumowaniu wiadomości i umiejętności przewidzianych w danym roku szkolnym.

9. Uczeń uzyskuje wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną, o którą się ubiegał we wniosku, jeśli wykaże się odpowiednią wiedzą i umiejętnościami w formie i terminie uzgodnionym z nauczycielem (zgodnie z zasadami zawartymi w PZO).
10. Prawo do ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana nie przysługuje uczniom, którzy:
 - a) w ciągu roku szkolnego przynajmniej z dwóch prac klasowych, sprawdzianów uzyskali oceny o 2 stopnie niższe od ocen, o które się ubiegają,
 - b) nie wykorzystali możliwości gwarantowanej przez PZO poprawienia oceny niedostatecznej otrzymanej ze sprawdzianu lub pracy klasowej,
 - c) nie pisali wszystkich prac klasowych lub sprawdzianów.
14. Niezależnie od omówionego trybu i warunków uzyskiwania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych uczeń może uzyskać wyższą roczną ocenę klasyfikacyjną, jeśli spełni kryteria na daną ocenę (szczegółowo opisane w PZO) do terminu klasyfikacji rocznej.
15. W szczególnych przypadkach zaniedbywania przez ucznia obowiązków nauczyciel może ustalić roczną ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych niższą od przewidywanej.
16. Za zaniedbywania przez ucznia obowiązków rozumieć należy przede wszystkim:
 - uchylanie się od kontroli wiadomości i umiejętności,
 - nieuzasadniona nieobecność na lekcjach,
 - spóźnienia na lekcje.

X. USTALENIA KOŃCOWE

1. Uczeń może nie być klasyfikowany z biologii, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania (szczegółowe ustalenia w statucie szkoły).
2. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora gimnazjum, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z biologii została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny (szczegółowe ustalenia w statucie szkoły).
3. Począwszy od klasy pierwszej gimnazjum uczeń, który w wyniku rocznej klasyfikacji uzyskał ocenę niedostateczną z biologii, może zdawać egzamin poprawkowy (szczegółowe ustalenia w Statucie szkoły).
4. Nauczyciel dostosowuje wymagania do uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się na podstawie wyraźnych zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej dotyczących biologii.
5. Wszystkie inne okoliczności nieujęte w PZO są regulowane przez statut szkoły.
6. Nauczyciel może być opiekunem projektu edukacyjnego, ale nie musi (jeśli już ma określoną grupę, następnym uczniom, którzy jako ostatni zgłosili się do realizacji projektu może odmówić pełnienia funkcji opiekuna projektu).
7. Procedura realizacji projektu edukacyjnego jest zgodna ze Szkolnym Regulaminem Realizacji Zespołowego Projektu Edukacyjnego.
8. Na wniosek ucznia bądź jego rodziców/prawnych opiekunów nauczyciel podaje ustne uzasadnienie proponowanej oceny rocznej z przedmiotu.